

Huvudman

Huddinge kommun
huddinge@huddinge.se

Beslut

Datum 2025-07-01

Dnr 2024:5906

Sida 1 (12)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Vårbyskolan i Huddinge kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 27 januari 2025

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Huddinge kommun att senast **fredag den 31 oktober 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar samt anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Huddinge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Huddinge kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar

1. Se till att de elever som av skolans personal har bedömts vara i behov av extra anpassningar ges dessa anpassningar inom ramen för den vanliga undervisningen. Rektorn ska dokumentera vilka elever som har bedömts vara i behov av extra anpassningar, vilka deras behov av extra anpassningar är samt vilka anpassningar de har fått. Dokumentation ska senast ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 oktober 2025 (3 kap. 5 § skollagen).

Anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling

1. Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 18 augusti 2025 – 24 oktober 2025. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (6 kap. 10 § skollagen).

2. Se till att utreda och vidta de skäligen åtgärder som krävs för att förhindra framtida kränkande behandling. Huvudmannen ska dokumentera utredning och vidtagna åtgärder. Denna dokumentation ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder (6 kap. 10 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutad ärendet i de delar det avser studiehandledning på modersmålet, utredning av ordningsstörande beteende, beslut om särskild undervisningsgrupp samt att elevens behov framgår av åtgärdsprogram.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Vårbyskolan i Huddinge kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar, särskilt stöd, modersmålsundervisning, studiehandledning på modersmålet, ordningsstörande beteende, anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling, rutiner för mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning och anmälan till socialnämnden.

Skolinspektionen har den 27 januari 2025 beslutat att förelägga Huddinge kommun att senast den 15 maj 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande extra anpassningar, att elevens behov framgår av åtgärdsprogram, beslut om särskild undervisningsgrupp, studiehandledning på modersmålet, anmälan om kränkande behandling och utredning vid ordningsstörande beteende.

Huddinge kommun har den 15 maj 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram och betygskataloger. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Huddinge kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av

skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionens förelade den 27 januari 2025 huvudmannen för Vårbyskolan att se till att de elever som av skolans personal har bedömts vara i behov av extra anpassningar ges dessa anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av lärarintervjuerna vid Skolinspektionens besök i maj 2025 framgår dock att samtliga elever inte erhåller de extra anpassningar de har behov av eller inte får extra anpassningar i tillräcklig utsträckning. Huvudmannen har i sitt svar till Skolinspektionen redovisat en sammanställning över samtliga elever som erhåller extra anpassningar. Skolans skriftliga rutin kring extra anpassningar och särskilt stöd har uppdaterats och av denna framgår att det är mentorn som är ansvarig för att dokumentera de extra anpassningarna i skolans lärplattform. Enligt rutinen ska de extra anpassningarna utvärderas vid utvecklingssamtalen. Av intervjuer med lärare framgår att många elever nu får de extra anpassningar de behöver men det finns elever som har behov av mer extra anpassningar än vad som ges. Lärare uppger att den förstärkning som skett i speciallärarteamet har gjort att fler elever ges möjlighet att få stöd av speciallärare. Lärare uppger att det är främst när eleverna har behov av en-till-en-instruktioner och/eller en-till-en-undervisning som det är svårt att hinna med att ge dem det. En lärare säger att hen i dessa fall försöker ge de elever hen inte hunnit med, en-till-en-stöd nästkommande lektion. På frågan om eleverna hade kunnat komma längre om de fått de extra anpassningar de har behov av svarar flera lärare ja eller självklart. Speciallärare uppger att möjligheten för eleverna att få de extra anpassningar de har behov av är avhängigt gruppstorlek och lärare. Om läraren är ny kan det innebära att eleverna inte alltid får de extra anpassningar de behöver. Det är skillnad i kunskaper och erfarenheter av exempelvis neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, mellan lärare säger specialläraren. Rektorn säger i intervju att lärarna behöver utveckla arbetet med ledning och stimulans. Lärarna måste utveckla en mer tillgänglig undervisning så att de extra anpassningarna blir tillgängliga för alla elever.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 3 kap. 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att samtliga elever i behov av extra anpassningar inte får detta i den omfattning de har behov av. Av skollagen framgår att om lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, ska eleven ges stöd i form av extra anpassningar. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende extra anpassningar eftersom samtliga elever inte får extra anpassningar i den omfattning som de har behov av.

Anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade den 27 januari 2025 huvudmannen för Vårbyskolan att se till att lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Samma datum förelade Skolinspektionen huvudmannen att se till att utreda och vidta de skäligen åtgärder som kan krävas för att förhindra kränkande behandling.

Av intervjuer med lärare framgår att samtliga kränkningar som sker inte anmäls till rektorn. Lärare uppger i intervju att det fortfarande är många kränkningar som inte anmäls för att "det är så vardagligt". Flera lärare säger att det är omöjligt att anmäla alla kränkningar. Lärare uppger dock att de försöker lösa mycket på plats och kränkningar som innefattar fysiskt våld anmäls alltid. Lärare säger att det är brist på tid som gör att de inte hinner anmäla allt. En lärare säger att eleverna förstår att lärarna inte hinner ta tag i allt och att de därför utnyttjar detta "kryphål". Andra lärare säger att det sker färre kränkningar nu än tidigare men att det är de verbala kränkningarna som fortgår. En lärare säger att det ibland kan vara svårt att veta vad eleverna säger när de inte pratar svenska. Representanter för elevhälsan säger att ibland handlar det om att personal inte vet hur de ska göra en anmälan, att de inte vet vad som räknas som en kränkning eller att personalen är stressad. Rektorn uppger att hen har lagt till tid i tjänstefördelningen för att personalen ska ha tid att göra anmälningar om

kränkande behandling. Hon säger att skolledningen informerat vid ett flertal tillfällen om hur anmälningarna ska gå till och om personalen upplever att de inte hinner skriva kränkningsanmälningar behöver de göra rektorn medveten om detta.

Av intervjuer med lärare framgår vidare att åtgärder som sätts in för att komma tillrätta med kränkningar som sker inte alltid får avsedd effekt. En lärare säger att konsekvenstrappan endast fungerar när skolan får med sig vårdnadshavarna. Utredningen visar att för en elev som frekvent förekommer som utsättande i kränkningsärenden har skolan tillsatt en person som ska finnas i närheten för att kränkningar ska undvikas. Lärare säger dock att denne vuxne inte alltid är med eleven och då kan kränkningar ske. Lärare säger att tillfällena eleven kränker sker mer sällan men sker fortfarande cirka var fjortonde dag. Vidare framgår av intervjuer med lärare att det finns tre elever i mellanstadiet som frekvent förekommer i kränkningsärenden. För att minimera risken för att dessa elever utsätter andra för kränkningar ska en personal på fritids samt kuratorn ansvara för att säkerställa tryggheten vid övergångar mellan rast och lektion. Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsa framgår dock att det är svårt för dessa personer att se till att samtliga övergångar blir trygga kring dessa elever. En av anledningarna är att eleverna går i två olika klasser. En annan anledning är att den tillsatta personalen ibland har andra uppdrag som krokar.

Rättslig reglering

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Tillsynen visar att samtliga upplevda kränkningar som personal får kännedom om inte anmäls till rektorn. Av skollagen framgår att lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla kränkningar som sker. Tillsynen visar att samtliga upplevda kränkningar som personal får kännedom om inte anmäls

till rektorn vilket i sin tur innebär att samtliga händelser inte kommer till huvudmannens kännedom. Detta är en brist.

Tillsynen visar vidare att det finns elever som visserligen utför färre kränkningar efter att skolan vidtagit åtgärder men som ändå fortsättningsvis kränker andra elever regelbundet. Av skollagen framgår att huvudmannen är skyldig att vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkningar i framtiden. Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det gäller att vidta de skäligen åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden eftersom tillsynen visserligen visar att det finns som visserligen utför färre kränkningar efter att åtgärder vidtagits men som ändå fortsättningsvis kränker andra elever regelbundet.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Huddinge kommuns verksamhet vid Vårbyskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar samt anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Huddinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Elevens behov framgår av åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade den 27 januari 2025 huvudmannen för Vårbyskolan att se till att skolans åtgärdsprogram följs upp i de fall elevhälsan bedömer att eleverna har behov av särskilt stöd i fler ämnen och/eller i större omfattning och i förekommande fall beslutar om åtgärder.

Av huvudmannens skriftliga redovisning av åtgärder framgår att elever i behov av särskilt stöd i praktisk-estetiska ämnen inte får det.

Redovisningen visar att rektorn har sett till att skolans åtgärdsprogram följs upp i de fall elevhälsan bedömer att eleverna har behov av särskilt stöd i fler ämnen och/eller i större omfattning. Det framgår även att rektorn har säkerställt att det görs nya eller kompletterande utredningar om behov av särskilt stöd för dessa elever. Huvudmannen har till Skolinspektionen skickat in en sammanställning över samtliga åtgärdsprogram. Av dessa

framgår att eleverna nu ges möjlighet att få särskilt stöd i fler ämnen än matematik, svenska och engelska som var fallet vid Skolinspektionens besök i oktober 2024. Elever i behov av särskilt stöd kan nu få det i samtliga teoretiska ämnen. Av åtgärdsprogrammen framgår dock att ingen elev ges särskilt stöd i praktisk-estetiska ämnen. På frågan om eleverna kan få särskilt stöd i praktisk-estetiska ämnen svarar lärarna nej. En lärare uppger att elever kan få särskilt stöd i simning. Av skolans betygskataloger framgår att det finns elever som inte har nått betyget E i de praktisk-estetiska ämnena. Speciallärarna säger i intervju att de inte har utgått ifrån betygskatalogerna när de utarbetat åtgärdsprogrammen utan utgått från terminsömdömen som gavs under hösten samt lärarnas ömdömen. Rektorn svarar att ingen lärare har signalerat att det finns elever som har behov av särskilt stöd i de praktisk-estetiska ämnena förutom i idrott där elever fått särskilt stöd gällande simningen. I en kommentar på tjänsteanteckningen skriver huvudmannen att speciallärarna utgått ifrån vårens ömdömen som sattes efter betygssättningen inför resultatuppföljning 3.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i grundskolan, ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap 10 § skollagen).

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (Lgr 22 förordningen [SKOLFS

2010:37] om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet kap. 2.8 Rektorns ansvar).

Det finns ingen definition av begreppet "behov av särskilt stöd" i lagen. Det är heller inte möjligt att i lagtext närmare definiera vilka förutsättningar som ska finnas för att stöd ska ges i skolarbetet. Bestämmelserna måste därför bli allmänt hållna och knytas till ett ansvar för skolan att utreda elevens stödbehov. (Prop. 2009/10:165 S 285f.) Arbetet med åtgärdsprogrammet ska utgå från elevens behov, elevens styrkor och svårigheter och en analys av vilka hinder och möjligheter som finns i elevens omgivning. Programmet ska omfatta elevens hela skolsituation. Åtgärder ska vara av både kortsiktig och långsiktig karaktär. De ska relatera till målen i läroplanerna och uppställda kunskapskrav och vara möjliga att följa upp och utvärdera (Prop. 2009/10:165 s 290).

De beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram som fattas ska vara riktiga i sak och beskriva adekvata åtgärder. En förutsättning för detta är att besluten grundar sig på ett väl underbyggt och korrekt underlag (Prop. 2013/14:160 s 25).

Skolinspektionens bedömning

Av huvudmannens redovisning av åtgärder framgår att rektorn säkerställer att elevers särskilda stöd nu följs upp och utreds i de fall då elevhälsan bedömer att en elev kan behöva särskilt stöd i fler ämnen och/eller i större omfattning. Vidare framgår att huvudmannens redovisning att elever nu kan få åtgärdsprogram och särskilt stöd i alla teoretiska ämnen. Lärare har dock uppgett vid intervju att elever inte får särskilt stöd i praktiska-estetiska ämnen och det framgår inte heller att någon elev har fått det av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av. Rektorn uppger dock att ingen lärare har signalerat att det finns elever som har behov av särskilt stöd i de praktisk-estetiska ämnena förutom i idrott och hälsa där elever fått särskilt stöd gällande simningen.

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att det i utredningen inte har framkommit annat än att elevers behov av särskilt stöd nu utreds för alla teoretiska ämnen och att elever nu kan få åtgärdsprogram och särskilt stöd i alla teoretiska ämnen. När det gäller praktisk-estetiska ämnen har lärare visserligen uppgett att elever inte kan få särskilt stöd i dessa ämnen. Enligt rektorn har dock inte lärarna signalerat att någon elev befaras att inte

uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i dessa ämnen förutom att elever haft behov av särskilt stöd i simning. I Skolinspektionens utredning har det inte framkommit något konkret elevärende där en elev anmälts till rektorn avseende behov av särskilt stöd i de praktisk-estetiska ämnena och där elevens behov inte har utretts. Mot bakgrund av detta finner Skolinspektionen vid en samlad bedömning att det inte framkommit annat än att skolans arbete nu uppfyller kraven avseende att elever ska ges särskilt stöd om en utredning visar att eleven har behov av sådant stöd. Skolinspektionen förutsätter att rektorn säkerställer att elevers behov utreds och att särskilt stöd även sätts in vid behov i de praktiska och estetiska ämnena.

Beslut om särskild undervisningsgrupp

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade den 27 januari 2025 huvudmannen för Vårbysskolan att se till att beslut om särskild undervisningsgrupp fattas av rektorn och föregås av en utredning om elevens behov av särskilt stöd. Detta utifrån att det framkommit att en elev flera gånger i veckan blivit placerad i en annan klass i en årskurs över den som eleven tillhörde utan att ett formellt beslut tagits. Lärare uppger i intervju att denna omplacering inte längre är aktuell.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av denna lag eller annan författning (3 kap 8 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses

framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i grundskolan, ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap 10 § skollagen).

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap 11 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade den 27 januari 2025 huvudmannen för Vårbysskolan att se till att de elever som bedömts vara i behov av studiehandledning på modersmålet ges sådant stöd.

Av skriftlig information från huvudmannen framgår det att skolans förstelärare i svenska som andraspråk gjort en bedömning av vilka elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet. Behov finns hos 18 elever och studiehandledning på modersmålet ges och kommer att ges på nio språk. I intervjuer uppger lärare och rektorn att alla elever som har behov av studiehandledning på modersmålet får det eller är anmälda till att få det återinsatt till höstterminen 2025.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten

som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan (5 kap. 4 § skolförordningen).

En elev ska enligt 5 kap. 4 § skolförordningen få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning på modersmålet är en stödsats. Enligt läroplanen för grundskolan ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Bestämmelsen om studiehandledning på modersmålet gäller inte särskilt för nyanlända (prop. 2017/18:194, s. 36).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen förelade den 27 januari 2025 huvudmannen för Vårbyskolan att se till att rektorn startar en utredning för elev som uppvisar ordningsstörande beteende eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse.

Av skriftlig information från huvudmannen framgår att utredningar görs för elever som har ett ordningsstörande beteende. Av de tre exempel som Skolinspektionen tagit del av framgår att skolan har kartlagt i vilka situationer störande beteende uppstår. Vidare framgår att skolan vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med beteendet. Bland annat har samtal förts med elev och vårdnadshavare och elever har fått samtal med kuratorn. I samtliga av de tre inskickade exemplen har biträdande rektorn utfärdat en skriftlig varning och för samtliga elever har en utredning om särskilt stöd initierats. Av inskickad information och intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att skolan har en konsekvenstrappa. Lärare berättar att personalen har arbetat mycket med konsekvenstrappan för att alla ska förstå vilka åtgärder som ska sättas in när. Några lärare säger i intervju att konsekvenserna inte alltid får den önskade effekten, att konsekvenserna inte är "tillräckligt kännbara". Andra lärare säger att arbetet med att följa konsekvenstrappan har fått effekt och det har exempelvis blivit lugnare i korridorerna. Rektorn bekräftar i intervju att ett arbete har gjorts för att personalen ska arbeta efter konsekvenstrappa när elever har ett regelbrytande beteende. Rektorn

säger dock att samtliga mentorer behöver ta detta ansvar och att det ibland kan behövas göras tydligare uppföljningar med eleverna som har ett ordningsstörande beteende.

Rättslig reglering

Om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (5 kap. 9 § skollagen).

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 5 kap. 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist. Utredaren Terese Westin har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Matilda Kaijser medverkat.